

Lokální integrace cizinců v Praze 10 – panelová diskuze

Datum, čas: 2. 6. 2022 od 9 do 13 hodin

Místo: Vršovický zámeček

Přítomni:

Zástupci Rady MČ Praha 10

Renata Chmelová, starostka

doc. Ing. Lucie Sedmihradská, Ph.D.

Zástupci ÚMČ Praha 10

Mgr. Bc. Jana Vinterová, vedoucí odboru školství

Mgr. Jana Hamrník, tiskový mluvčí

Zina Havryl'juk, koordinátorka integrace

Bc. Olga Zakharkiv, koordinátorka integrace

Bc. Iva Hájková, Jana Martínková, oddělení strategického rozvoje a participace, Kancelář starostky

Hosté:

Bc. Kateřina Bucher Jará, Integrační centrum Praha

Mgr. Regina Dlouhá, Klub K2

Mgr. Martina Drbohlavová, mateřská škola Hřibská

Mgr. Jan Janoušek, Magistrát hl. m. Praha

Lucie Jindráková, Klub K2

Mgr. Xenie Johnová, Úřad Práce Praha

Oksana Kapinos, hotel Mars

Taras Kostjuk, Krok

Mgr. Tereza Krčálová, Komunitní centrum Mana

Alena Málková, Klub K2

Mgr. Jitka Nedelková, Ministerstvo práce a sociálních věcí

Rostislav Petchenko, hotel Mars

Mgr. Jan Tvrdek, Úřad práce Praha

Eva Valentová, SIMI

Mgr. Lenka Vokatá, Jablíčkov

Adéla Žůrková, hotel Slavia

Cíl setkání:

Předávání a sdílení zkušeností s integrací ukrajinských uprchlíků v Praze 10, v hlavním městě Praha a na státní úrovni.

Program panelové diskuze:

1. Role městské části v procesu integrace a koordinace pomoci
2. Jak se daří integrovat cizince na trh práce
3. Zkušenosti z integrace cizinců
4. Vzdělávání cizinců
5. Terénní práce s cizinci
6. Volnočasové aktivity
7. Závěr

1. Role městské části v procesu integrace a koordinace pomoci

Renata Chmelová, starostka městské části Praha 10

- Do února 2022 v městské části Praha 10 (MČ P10) 18 tisíc cizinců, od března navýšení o 7 tisíc ukrajinských uprchlíků.
- Uprchlíci z Ukrajiny v počtu 500 osob ubytováni v 6 větších komplexech, ostatní individuálně po celé Praze 10.
- V Bytovém domě Malešice, který vlastní MČ P10, našlo přechodné ubytování 150 osob.
- Do školských zařízení v Praze 10 již byla přijata polovina registrovaných dětí.
- Na úřadě městské části Praha 10 (ÚMČ P10) nebyla doposud integrace systematicky řešena. Jednotlivé odbory však plní velmi dobře dílčí úkoly, zejm. odbor školství, kde se integraci věnují soustavně a dlouhodobě.
- ÚMČ P10 zaměstnává od března 2022 koordinátorku pomoci ukrajinským uprchlíkům.
- ÚMČ P10 vyhlásil dotační program Humanitární pomoc a podpora integrace uprchlíků z Ukrajiny ve výši 1 mil. korun.
- Probíhá výuka češtiny.
- MČ P10 dostala od magistrátu účelovou dotaci ve výši 8,3 mil. korun, zatím nebyl doručen kompenzační příspěvek na ubytování.
- Do pomoci uprchlíkům je zapojena občanská společnost, díky tomu je možné koordinovat komplexní služby.

2. Jak se daří integrovat cizince na trh práce

Mgr. Jitka Nedelková, Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV)

- Objasnění postavení ukrajinských uprchlíků se statutem dočasné ochrany na trhu práce – volný přístup na trh práce, nepotřebují další zaměstnanecké oprávnění.
- Pokud uprchlíci dostali dočasnou ochranu v jiné zemi – neplatí pro ně volný přístup na trh práce.
- Možnost informovat se na MPSV na toto základní rozlišení postavení.
- Uprchlíci mohou využívat agentury práce, které mají oprávnění ke své činnosti.
- Povinnosti vůči státu zajistí pro uprchlíky zaměstnavatel.
- MPSV považuje pomoc za důležitou a prospěšnou, i přes existující průběžné problémy.
- Zaměřit se na prevenci pracovního vykořisťování.

- Doporučení pro uprchlíky: při hledání práce se soustředit na prověřené a profesionální platformy – např. Jobs pro Ukrajince, Workania, existují i speciální platformy pro odvětví.
- Pomoc a informace pro uprchlíky zajišťuje také Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR.
- Informace k různým životním situacím nejsou zatím sloučené na jednom místě.
- Doporučení: využívat oficiální stránky a zdroje – pozor na účelově zkreslené a falešné informace.
- Mezi uprchlíky občas panuje nedůvěra k oficiálním institucím a informacím, někdy jsou informace nesrozumitelné a nepřesné, používat méně textu.
- Doporučení: hledat a žádat o informace na webových stránkách či poradnách oficiálních orgánů.

Důležité odkazy:

doporučené platformy pro hledání práce:

- <https://www.jobs4ua.cz/> (autorem CzechInvest, státem prověřené zaměstnavatelé)
- <https://www.workania.eu/cs/> (práce z jobs.cz a prace.cz)
- <https://www.uradprace.cz/volna-mista-v-cr>

nejlepší rozcestník oficiálních informací ohledně trhu práce, odpovědi na otázky atd.

- <https://migracnikonsorcium.cz/cs/pomahej-ukrajine/zamestnani/>

nad rámec uvedeného doporučuji ještě osvětové video [Bezpečná práce v ČR pro občany Ukrajiny](#)

profesionální organizace mimo státní správu podporující integraci cizinců (lze se na ně obrátit s žádostí o radu, právní pomoc, tlumočení, kurzy atd.):

- [Integrační centrum Praha](#)
- [seznam neziskových organizací v Praze](#)

+ specializované organizace zaměřující se na pomoc zaměstnancům v krizových situacích, kdy jsou zaměstnavatelem závažným způsobem porušovaná práva: [La Strada](#), [Arcidiecézní Charita Praha](#), [Diakonie – ČCE](#).

Mgr. Jan Tvrdek, Úřad práce Praha (ÚP)

- Pobočky Úřadu práce ČR se potýkaly s nárůstem uprchlíků hledajících práci.
- Vznik Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině – poskytují poradenství při hledání práce a ve všech souvisejících situacích.
-
- Základní informace poskytovány v češtině i ukrajinštině, tlumočení.
- Bylo zřízeno samostatné pracoviště v Holešovicích posílené o pracovníky z regionů.
- Snaha o začlenění co největšího počtu žadatelů na trh práce.
- Ochrana před dezinformacemi.
- Návrh na zřízení pracovní skupiny na MHMP – poskytované služby nyní přesahují do sociální práce – nutno zajistit akreditovanými odborníky.

Mgr. Xenie Johnová, Úřad práce Praha (ÚP)

- V Praze doposud zaměstnáno prostřednictvím ÚP celkem 7 tisíc uchazečů z řad uprchlíků, z toho 5 tisíc žen.
- Většinou se jedná o dohody o provedení práce – jednodušší forma, nižší výdělky.
- Zastávají většinou pomocné práce, poptávka po ukrajinských zaměstnancích je – existují problémy s uznáním vzdělání.
- V Praze 10 se registrovalo 16 zájemců o zaměstnání.
- Probíhají kurzy češtiny, vedou je akreditované organizace, účastní se jich polovina přihlášených, konají se ve školách, hradí je Úřad práce, v budoucnu pokračující kurzy.
- Existuje databáze zaměstnavatelů i s nabídkou pracovních pozic – většinou se jedná o práce v logistice a pomocné práce.
- Projekt flexi – nutno být uchazečem o zaměstnání, příspěvek na mzdu pošle ÚP, zaměstnanec na pracovní smlouvu.
- Projekt na rekvalifikaci uchazečů o práci rozšířen o pozici tlumočnicka – důležitá úloha a pomoc při vedení kurzů.
- Odlišnosti mezi ruským a ukrajinským jazykem – uprchlíci nechtějí akceptovat komunikaci v ruštině.
- Uchazeči nejsou zvyklí přijímat práci zdarma, na Ukrajině jiné zvyklosti a korupční prostředí.
- Zájemců o práci je relativně málo – pracují online ve své profesi na Ukrajině.

Diskutovaná témata k tomuto bloku:

- Využití community leaders – interkulturní pracovníci – mohou pomoci zorientovat se v českém systému a odkázat na oficiální organizace, je jich ale nedostatek.
- Existuje video k ochraně proti vykořisťování.
- Uprchlíci mají volný vstup na trh práce – nemají zájem o registraci na Úřadech práce.
- Pokud se registrují na Úřadu práce, mohou navštěvovat jazykové kurzy, vedou si pracovní knížku – splňují podmínky a mají nárok na podporu.
- MČ P10 pomůže s distribucí informačních materiálů do hromadných ubytovacích zařízení.
- Jazykové kurzy s hlídáním dětí – Úřad práce toto, vzhledem k legislativě, nemůže poskytovat, MČ P10 tuto službu zajišťuje.
- Osvědčila se forma vzájemného hlídání dětí.
- Uprchlíci mají obavy, že pokud jsou zaměstnáni, nebudou mít nárok na dávky na děti – nepravdivá informace.
- Žádost o dávky může podat kdokoli, následuje posuzovací proces.
- Na ÚP fungují kontaktní pracoviště – je možné je navštívit nebo se domluvit na schůzce přímo v hromadném ubytovacím zařízení.
- Pro přiznání dávky postačí čestné prohlášení o nulových příjmech.
- Většina zaměstnavatelů i zájemců o práci volí formu Dohody o provedení práce – příjmy nejsou evidovány.

- Ověřené a aktuální informace hledat na webové stránce Úřadu práce (ÚP), Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV) – pozor na falešné weby.
- Neziskové organizace poskytující pomoc a informace uprchlíkům nemají většinou zkušenost se sociální prací – nutno ověřit akreditaci organizací poskytujících tuto službu.
- Čeští zaměstnavatelé nabízejí práci bez pracovního poměru i smlouvy – pozor na zneužívání uprchlíků.
- Potřeba shromáždit všechny dostupné informace pro uprchlíky na jedno místo – využitelné pro organizace pomáhající uprchlíkům.
- Pro informování je možné využít facebook MČ P10 a předat informace přímo konkrétním skupinám.
- Návrh na vytipování nejdůležitějších životních situací - připravit papírovou i elektronickou podobu – možnost rozesílání informačních mailů přímo od MČ P10.
- Integraci je nutné řešit legislativně na státní úrovni a připravit podmínky pro lokální úrovně.
- Do pracovních skupin přizvat i zástupce školství.
- Pro dotazy a informace kontaktovat MPSV mailem.
- Návrh na uspořádání samostatné schůzky všech zainteresovaných v MČ P10 s účastí MHMP – v tuto chvíli není reálné shromáždit komplexní informace na webové stránky.

3. Zkušenosti z integrace cizinců

Mgr. Jan Janoušek, Magistrát hl. m. Prahy (MHMP)

- MHMP má zpracován dokument Koncepce hlavního města pro oblast národnostních menšin 2022 – 2027, podpora práce s cizinci, nyní je dokončován Akční plán.
- Současná práce s uprchlíky je odlišná od dosavadní práce s cizinci, je nutné připravit nový systém koordinace a integrace uprchlíků.
- V Praze se zdvojnásobil od března 2022 počet Ukrajinců.
- Pomoc uprchlíkům se koordinuje na státní úrovni.
- Od února 2022 řešil MHMP základní krizovou pomoc, uvolnil finanční prostředky pro městské části.
- Nyní se zaměřuje na tvorbu plánu pro krátkodobou pomoc.
- Do pomoci jsou průřezově zapojeny jednotlivé odbory magistrátu, rozvíjejí stávající a připravují nová opatření.
- Uprchlíci jsou z různých cílových a věkových skupin – je nutná víceoborová spolupráce na magistrátu, v samosprávách městských částí a podpora neziskových organizací pracujících s cizinci.
- MHMP se snaží reagovat na potřeby z lokální úrovně, hledat partnery pomoci, podporovat jednotlivé městské části, sít'ovat a předávat dobrou praxi.
- MHMP připravuje speciální dotační program.
- MHMP vydává pro městské části doporučení, jak postupovat, tvoří metodiku.

- Doporučuje městským částem zřídit pro práci s uprchlíky samostatnou pracovní pozici.
- Podpora poskytovatelům služeb – Integroční centrum Praha.
- Do budoucna je nutné se na oblast integrace zaměřit, mít stanové kompetence a dostatek lidských kapacit.
- Klíčová je informovanost uprchlíků a pomoc při orientaci v českém prostředí.
- MHMP nemá ucelené informace o pobytu uprchlíků v Praze, dostupné jen zprávy z hromadných ubytovacích zařízení, od neziskových organizací a městských částí.
- Web Metropole všech – zde aktuální informace.
- Je nutné propojovat všechny zainteresované strany a poskytnout dostatek informací.
- Od počátku války přichází nabídky pomoci, sdílení nabídek.
- Je nutné zprostředkovat aktuální informace o pomoci a nabídkách pracovníkům, kteří s uprchlíky pracují, např. i kulturním organizacím – kulturní domy, knihovny.
- Priorita do dalších měsíců: prohloubit síťování a mapovat potřeby.

Bc. Kateřina Bucher Jará, Integroční centrum Praha (ICP)

- Zajišťují koordinaci integračních aktivit včetně síťování.
- Některé městské části jsou v integraci aktivnější (MČ P3, 4, 7, 11, 12, 13, 14, 17).
- MČ P10 zastávala, kromě oblasti školství, pasivnější roli – nyní však změna a nastolení proaktivní spolupráce.
- MČ P10 součástí pracovní skupiny – zdroj informací.
- Povinnost věnovat se integraci není zakotvena v zákoně, je schválená koncepce MHMP.
- Pro nastalou situaci je personální kapacita v ICP a MHMP nedostatečná, donedávna to bylo okrajové téma.
- Dotační tituly pro integraci – Ministerstvo vnitra a MHMP.
- Nabídka pomoci s nastavením aktivit pro cizince, možnost konzultace grantového programu.
- Brožura pro městské části Jak může ÚMČ napomoci lokální integraci <https://icpraha.com/ke-stazeni/#toggle-id-5>
- Nabídka na distribuci letáků, propojování NNO zajišťující integraci v P10 – fungující skvělá spolupráce.
- Nabídka přednášek Slovo 21.
- Doporučení pro fungující integraci:
  - zřídit pozici koordinátora,
  - aktivní meziodborová spolupráce na úřadě,
  - využít práci interkulturních pracovníků,
  - poradenství zdarma, tlumočení, doprovod,
  - jazykové mutace webových stránek
  - překlady formulářů
  - distribuce letáků
  - poskytovat odkazy na oficiální weby
  - zvyšování kompetencí úředníků, učitelů
  - přednášky pro uprchlíky

- doučování, aktivity pro školy, kurzy sociokulturní pomoci

Diskutovaná témata k tomuto bloku:

- Odbor školství MČ P10 s ICP spolupracuje, využívá možnost překladů materiálů, předává informace a dotační tituly školám.
- V MČ 10 je ve školách více než 5% dětí odlišné národnosti, a proto jsou všechny školy ve školním roce 2021/2022 tzv. určenými školami pro vzdělávání cizinců v českém jazyce; tzv. vybranou určenou školou MHMP je navíc letos ZŠ v Jakutské, která poskytuje služby soukromým a církevním školám v MČ P10.
- Integrace je průřezové téma, důležité je zařazení ve struktuře úřadu.
- V MČ P10 je odbor sociální personálně poddimenzován, a proto je obtížné integraci uspokojivě zajistit.
- Politická rovina tématu integrace a ovlivnění jejího správného fungování.
- Doporučení zřídit pozici koordinátora pod kanceláří starosty.

4. Vzdělávání cizinců

Mgr. Martina Drbohlavová, MŠ Hřibská

- Nutnost koncepčně uchopit integraci včetně krizových scénářů ze strany státu.
- Bez legislativy není možné provádět efektivní integraci na lokální úrovni – chybí prováděcí dokumenty.
- Integrace cizinců v P10 dlouhodobě funguje, různé věkové a sociální skupiny dětí.
- Dopad příchodu uprchlíků bude do budoucna veliký.
- Nyní nejsou podmínky pro systematickou práci, nejsou personální kapacity ani prostory.
- Zápisy dětí do škol – školy už jsou skoro zaplněné, šance na přijetí je nízká, je s tím spojená časově náročná administrativa.
- V MČ P10 vznikly mj. adaptační skupiny v MŠ Jasmínová – nabízí alternativu povinného předškolního vzdělávání pro děti předškolního věku, navštěvuje ji 50 ukrajinských dětí, do fungování skupin bylo zapojeno a práci zde našlo 5 ukrajinských žen. Koncem června však skupiny končí, Rada MČ Praha 10 se nedomluvila na prodloužení.
- Ukrajinské ženy mají problém, protože si našly zaměstnání, a nemají kam umístit děti, které skupiny navštěvovaly; ženy - lektorky přicházejí o nalezenou práci, děti o možnost se učit česky a trávit čas smysluplně.

5. Terénní práce s cizinci

Rostislav Petchenko , Hotel Mars

- Ubytováno 250 uprchlíků.
- Dostali příspěvek na ubytování od státu.
- S chodem hotelu vypomáhají ubytované ukrajinské ženy.

- Většina uprchlíků nechce zůstat v ČR.
- Dávky od státu jsou pro uprchlíky dočasným příspěvkem na přežití.
- Ubytování uprchlíci práci aktivně nehledají.
- Hotel spolupracuje s NNO, nezajišťuje sociální práci.
- Hotel nezajišťuje stravování ani volnočasové aktivity.
- Problém: nedostatek informací ohledně životních situací uprchlíků.
- Plány do budoucna: vznik kulturně integračního centra – společné prvky, které národy spojují, ukázat ostatním lidem – nabídka: chce se někdo podílet na vzniku a fungování?

Adéla Žůrková, Hotel Slavia

- Ubytováno 130 – 140 uprchlíků.
- Provoz hotelu po stabilizaci prací nyní funguje.
- Poskytují dlouhodobé ubytování bez časového omezení.
- Působí a pomáhá zde organizace Nová Ukrajina.
- Nespolupracují se sociálními pracovníky.
- Nemají dostatek informací k pomoci a poradenství uprchlíkům, a nedaří se je získat ani externě.
- Děti předškolního věku nepotřebují potvrzení pediatra o očkování.
- Uprchlíci navštěvují rekvalifikační kurzy.
- Nabízejí kurzy češtiny.
- Hotel spolupracuje se Sousedským klubem, Klubem K2, mateřským centrem.
- Dostávají od dárců potřebné věci.
- Nebyli kontaktováni NNO poskytujícími uprchlickou pomoc.
- Problémy: nedostupnost pediatrů, malá pravděpodobnost umístění dětí do škol – nutno podat přihlášku, ale kapacity naplněny.

Diskutovaná témata k tomuto bloku:

- Prosadit důležitost tématu integrace a zřídit pozice koordinátora integrace v každé obci.
- Krajské koordinační centrum – zde hledat informace a spolupracovat při informovanosti uprchlíků.
- Pozvat pracovníky Krajského koordinačního centra přímo do ubytovacího zařízení a poskytovat aktuální informace.
- Zatím není způsob, jak zkontaktovat uprchlíky individuálně ubytované.
- Získat a předávat zkušenosti ze zahraničí.
- Potřeba propojit všechny účastníky panelové diskuse.
- Potřeba navýšení počtu interkulturních pracovníků - tuto pozici využívají nejvíce NNO, dobrá praxe v Brně, Jihomoravském kraji, MČ Praha 11, Praha 12, Praha 13.
- Inspirace z MČ Praha 13 – pozice komunitní pracovníce – provedla průzkum potřeb, vznikl seznam doporučení o potřebách lidí.

Eva Valentová, organizace SIMI

- Organizace založena v roce 1992, poskytují poradenství, zajišťují přímou práci, právní, sociální, asistenční služby interkulturní práce, terapie, terénní práce, vzdělávání a kurzy (jak pro migranty, tak pro instituce).
- Dlouhodobě se snaží o systémové změny - viz např. [Pozice Konsorcia k vládní strategii zvládnání migrační vlny](#).
- Krátkodobý koncept – spolupráce s hromadným ubytovacím zařízením Czech Inn (Krymská) – zajištění sociální a interkulturní práce.
- Provozují hotel/chráněné bydlení pro střednědobé ubytování na Želivského – ubytováno 60 osob, celodenní strava, pomoc s vyhledáním dlouhodobého bydlení, soukromý donor poskytl prostor bývalé administrativní budovy na 12 měsíců.
- Webová platforma Uprchlíci vítějte (<https://uprchlici-vitejte.cz/>) – soustředěná nabídka a poptávka ubytování – propojují poskytovatele se zájemci, ubytování obvykle není zdarma, podpora finanční zodpovědnosti uprchlíků.
- Připravují online webinář na témata související s migrací a řešením uprchlické vlny.
- Organizace nabízí sociální poradenství – mají ale omezené kapacity. Nejlepší cestou je objednat se telefonicky nebo emailem, kontakty na poradce zde: <https://www.migrace.com/cs/podpora/kontakty>
- Zájem o návazné setkání – pomohou s přípravou programu, výběrem témat, osloví instituce.
- Zajišťují školení pro pedagogy i pro úředníky – nabídka konkrétních témat.
- Na webu metodický nástroj [Manuál lokální integrace](#) – materiál pro obce, postupy, doporučení.
- Metodický list pro prvotní pomoc uprchlíkům z Ukrajiny – čerpá i ze zahraničí, pro samosprávu.
- Portál Pomáhej Ukrajině (<https://www.pomahejukrajine.cz/>) – platforma, poptávku si vkládá jednotlivci, NNO a obce mohou vybírat kam směřovat pomoc.
- Rozesílka informačního emailu s novinkami - přihlášky možné zde: <https://www.migrace.com/cs/podpora/ke-stazeni/newslettery>
- Seznam dostupných služeb pro migranty uprchlíky – průběžně aktualizují, praktický nástroj pro úřad a zájemce z Ukrajiny (informace pro Ukrajince zde: https://www.migrace.com/cs/clanky/1321_aktualni-informace; mapa služeb pro cizince na Praze 3 zde: <https://mapa.migrace.com/>
- V organizaci pracovalo v minulosti 12 zaměstnanců, nyní 25.
- V roce 2019 proveden průzkum v terénu na Praze 10 a Praze 13 – výsledky předány sociálním odborům úřadů městských částí.
- Výstupy mohou být podkladem pro terénní sociální práci a další opatření MČ.
- Terénní práci zajišťuje i ICP – v případě potřeby možno využít a spolupracovat.

6. Volnočasové aktivity

Mgr. Tereza Krčálová, Komunitní centrum Mana

- Centrum vzniklo v lednu 2022.
- Působí tu skupina vysokoškolsky vzdělaných Ukrajinek.
- Snaží se o využití mediačních praktik k řešení konfliktů.
- Zprostředkovávají práci uprchlíkům a předávají informace.
- Pořádají bezplatné kurzy češtiny pro matky, včetně hlídání dětí.
- Na kurzech se setkávají různé národnostní menšiny, předávají si vlastní zkušenosti, podpora a zvýšení sebevědomí.
- Organizace hudebních koncertů.
- Téma k zamyšlení - Jak integrovat člověka a využít jeho potenciál ve prospěch lokality?

Mgr. Regína Dlouhá, Klub K2

- Zajišťují zprostředkování cílené pomoci.
- Všechny informace jsou dvojjazyčné.
- Pořádají volnočasové dvojjazyčné aktivity, např. terénní hra po okolí Botiče, volnočasová herna, turisticko tábornický kroužek.
- Organizují kurzy pro rodiny s dětmi – uprchlíci neznají takový typ kurzu, nejsou zvyklí na propagaci aktivit formou letáků – potřebují průvodce, doprovod.
- Návrh na sdílení aktivit a zkušeností přes facebook.
- Zorganizovat společné online setkání pro rodinná centra v P10 – zajistí tiskový mluvčí.

Mgr. Lenka Vokatá, KC Jablíčkov

- Sídlí v Bytovém domě Malešice, což je jedno z hromadných ubytovacích zařízení pro uprchlíky v P10.
- Otevření herny pro děti uprchlíků – menší návštěvnost.
- Zájem je o hlídání dětí, zaměstnána ukrajinská učitelka.
- Organizují tvořivý kroužek pro ukrajinské děti – vede ukrajinská lektorka - zatím kolísavý zájem.
- Uprchlíci nejsou zvyklí na koncept s potvrzením účasti, nerespektují systém registrace a na kroužky ne vždy dochází.
- Pro ukrajinské děti přístupné i ostatní kurzy.
- Pořádají čajový dýchánek pro ukrajinské seniory – zájem je, senioři nejsou na sociálních sítích, a nemohou být s vrstevníky v kontaktu.
- Fungující systém: sestaví se seznam věcí, které jsou potřeba – zveřejní se na sociálních sítích – dárce věnují.
- Neosvědčilo se použití slovního spojení psychologická pomoc – Ukrajinci to vnímají jako nástroj manipulace a represe.
- Doporučení: využívat pro řešení situací přímo jednoho ze skupiny Ukrajinců, komunikovat s tímto zástupcem a předávat přes něj informace.
- Je složité najít informace, které uprchlíci potřebují.
- Není možné zaměstnat uprchlíky na sociální práci – neuznání vzdělání.

- Organizace zabývající se integrací jsou nyní zahlcené žádostmi o pomoc.

Taras Kostjuk, agentura Krok

- Kulturně vzdělávací centrum.
- Zabývá se výukou ukrajinských dětí s důrazem na tradice, historii, kulturu a jazyk.
- Organizuje a zajišťuje dětské tábory, festivaly a kulturní akce.

Jana Vinterová, OŠK ÚMČ P10 - doplnění informací, které nebyly prezentovány z důvodu časové tísně setkání

- První e-maily ukrajinských rodičů byly předávány školám, resp. ředitelům škol (ŘŠ) s prosbou o umístění dětí. V MŠ byla překážkou umístování nutnost naplnit zákon - děti do 5 let musí být očkované.
- Ozývaly se rodiny s místem pobytu v jiných městských částech - ty jsme směřovaly prostřednictvím ucelených informací k jiným zřizovatelům či školám.
- Hned po prvních požadavcích na umístění dětí jsem zavedla systém přihlašování a předávání informací o dětech, který jsme postupně zlepšovali. Představa, že rodič bude obcházet 13 ZŠ a 30 budov MŠ a hledat místo pro své děti byla nepřijatelná. Ukrajinské maminky nebo osoby z ČR, které jim pomáhaly, tak nemusely obcházet jednotlivé školy a shánět volné místo pro každé jednotlivé dítě, zvláště když už bylo míst pomálu a děti z jedné rodiny či skupiny nemohly být v jedné škole. Na to jsme velmi pyšní.
- Ve většině škol se nám podařilo hned v prvních týdnech zajistit ukrajinské tlumočnický (zaměstnanec škol, rodiče žáků, externisty na telefonu) pro případ potřeby či složitější komunikace. Školy, které je nesehnaly, mohly prostřednictvím odboru školství požádat o pomoc.
- Ukrajinské děti mají ze zákona 90 dnů na přihlášení k povinné školní docházce nebo povinnému předškolnímu vzdělávání.
- Do škol bylo přijato v souvislosti s ukrajinskou krizí cca 400 žáků, 20 dětí do škol. V 17 adaptačních skupinách (AS) máme nyní cca 465 dětí a žáků.
- Asi 100 dětí máme neumístěných a asi 50 žáků, bohužel, už nemáme prostory ani personální kapacity se nedaří nalézt.
- Osoby, které zajišťují provoz AS hradí MČ Praha 10 prostřednictvím škol, na dotaci MŠMT jsme nedosáhli z důvodu pro nás nesplnitelné podmínky personálního obsazení. Školám jsme přispívali na základní pomůcky pro žáky. Pro ukrajinské maminky a děti jsme zorganizovali kurzy češtiny pro cizince (maminky měly zajištěno i hlídání dítěte v čase kurzu).
- Nebýt ale některých ředitelů škol, budeme na tom mnohem hůře. Prokázali, že jsou akční, že se umí bezvadně propojit, plánovat, komunikovat a realizovat domluvené.
- Ředitelkám MŠ se podařilo zajistit sponzorské dary na provoz 3 AS (finanční i věcné) v hodnotě cca 100 tis. Kč.
- S InBáze, Integračním centrem Praha, META jsme spolupracovali zejména na umístování dětí i před ukrajinskou krizí, stejně tak jako školy.

- Nevím o MČ, kde by měli nastaven takový systém pro komunikaci s ukrajinskými rodinami v současné době, kde by zajistili komfort přihlašování do škol nebo AS a tok následných informací, jako u nás.

Reakce Jany Vinterové na informace paní Jaré z ICP:

- kolega Volák z OSO i já, jsme před covidem navštěvovali pravidelně setkání na MHMP k integraci cizinců; oba tyto aktivity realizujeme nad rámec běžných povinností a úkolů; informace z této platformy byly pravidelně předávány školách v rámci porad ředitelů i MAP
- s neziskovými organizacemi (META, ICP) a dále s NÚV, MŠMT jsme spolupracovali již dříve na překladech dokumentů pro školy - žádosti o přijetí, informace o školách, informace o vzdělávacích předmětech, základní slovníky nejčastějších pojmů, uvolňování ze školy, žádost o odklad povinné školní docházky, výňatky ze školních řádů apod., a to ve vietnamštině, čínštině, ukrajinštině, ruštině, rumunštině a ukrajinštině.
- na žádost ICP jsme umísťovali děti/žáky do škol, ze strany ICP však bez další podpory.
- školy čerpají fin. prostředky ze státního rozpočtu na češtinu pro cizince - všechny naše školy jsou určenými školami.
- MČ Praha 10 pořádala v době jarních prázdnin 2022 týdenní aktivity pro ukrajinské děti v KD Barikádníků a ve Vzlet.
- Spolupráce MČ Praha 10 s ICP není měřítkem pro realizovanou péči o cizince ve školách!, nelze mluvit o pasivitě, stačí zjistit přístup škol k cizincům a výsledky vzdělávání dětí/žáků cizinců.

7. Závěr

- Do budoucna je nutný systémový a koncepční přístup k integraci
- S informacemi, které zazněly, bude MČ P10 dál systémově pracovat
- Zajistit lepší informovanost
- Zorganizovat návaznou společnou schůzku
- Další setkání – neformální setkání, forma online nebo prezenčně, termín září 2022
- MČ P10 připraví materiál se strukturovanými informacemi + otevřené otázky
- Starostka MČ P10 bude problematiku a témata diskutovat v Senátu
- Uspořádají se pravidelná setkání koordinátorky integrace z MČ P10 a koordinátorů hromadných ubytovacích zařízení
- Do budoucna vytvořit a svolávat setkání pracovních skupin po oblastech

Zapsala: Jana Martínková, oddělení strategického rozvoje a participace, Kancelář starostky ÚMČ Praha 10

